

УСТАВЪ

Феннернскаго
Сельскохозяйственнаго Общества,
Перновскаго уѣзда.

W ä n d r a
P ö l l u m e e s t e S e l t s i
P ö h j u s k i r i .

Pärnu maakondas.

Johan Waldby

ПЕРНОВЪ.
Типографія А. Биркмана.
1901.

19 XII 02.

Дозволено цензурою. — Юрьевъ, 12 января 1901 г.

На подлинномъ рукою Г. Министра Земледѣлія и Государственныхъ Имуществъ написано: „Утверждаю“ А. Ермоловъ 27 октября 1895 года“.

Вѣрно: За Директора (подпись).

УСТАВЪ

Феннернскаго Сельскохозяйственнаго Общества.

I. Цѣль общества и способы ея осуществленія, его права и обязанности.

§ 1. Феннернское Сельскохозяйственное Общество, вспомогательное Императорскому Лифляндскому Общепольному и Экономическому Обществу, имѣетъ цѣлью содѣйствовать развитію и усовершенствованію мѣстнаго сельскаго хозяйства и сельскохозяйственной и кустарной промышленности.

§ 2. Для достиженія этой цѣли общество: а) созываетъ собранія своихъ членовъ, посвящаемыя обсужденію вопросовъ по предметамъ своей дѣятельности; б) даетъ совѣты своимъ членамъ къ наивыгоднѣйшему сбыту продуктовъ сельскаго хозяйства и кустарной промышленности и къ разведенію наиболѣе пригодныхъ для данной мѣстности хлѣбныхъ и другихъ растений; в) содѣйствуетъ распространенію улучшенныхъ сельскохозяйственныхъ сѣмянъ, орудій и скота, чрезъ посредство выставокъ, а также путемъ облегченія пріобрѣтенія ихъ; г) распространяетъ сочиненія по сельскому хозяйству и, въ случаѣ возможности, изда-

еть собственный періодическій журналъ; д) устраиваетъ публичныя бесѣды по сельскохозяйственнымъ вопросамъ; е) выдаетъ награды за заслуги на сельскохозяйственномъ поприщѣ, въ видѣ денежныхъ премій, медалей, принадлежностей хозяйства и проч.; ж) имѣетъ свои бібліотеку и музей и з) открываетъ образцовое учебное хозяйство.

Примѣчаніе. Общество, въ отношеніи устройства выставокъ, публичныхъ бесѣдъ и образцоваго учебнаго хозяйства, а также изданія и распространенія своихъ трудовъ и сочиненій по сельскому хозяйству, подчиняется какъ нынѣ дѣйствующимъ постановленіямъ, такъ и тѣмъ, кои впоследствии будутъ изданы. Библіотека общества подлежитъ силѣ Высочайше утвержденныхъ, 5 января 1884 года, временныхъ правилъ относительно открытія и содержанія публичныхъ бібліотекъ и кабинетовъ для чтенія. Рисунокъ выдаваемыхъ обществомъ медалей утверждается Министерствомъ Земледѣлія и Государственныхъ Имуществъ.

§ 3. Общество имѣетъ право пріобрѣтать необходимое для его цѣлей недвижимое имущество и входитъ въ договорныя сдѣлки по предметамъ своей дѣятельности, на основаніи общихъ законовъ.

§ 4. Общество состоитъ въ вѣдѣніи Министерства Земледѣлія и Государственныхъ Имуществъ, по Департаменту Земледѣлія, которому представляетъ ежегодно, къ 1 Марта, чрезъ мѣстнаго Губернатора, въ двухъ экземплярахъ, на русскомъ языкѣ, отчетъ о своей дѣятельности. Въ отчетѣ этомъ, кромѣ свѣдѣній вообще о дѣйствіяхъ общества въ отчетномъ году и тѣхъ, которыя оно само признаетъ нужнымъ включить, должны быть помѣщены: 1) именной списокъ всѣхъ членовъ и должностныхъ лицъ общества; 2) данныя о состояніи капиталовъ общества и о движеніи его суммъ и 3) свѣдѣнія о состоящихъ при обществѣ учрежденіяхъ.

Годовой отчетъ о приходѣ и расходѣ суммъ

общества публикуется въ „Лифляндскихъ Губернскихъ Вѣдомостяхъ“.

§ 5. Общество имѣеть печать съ надписью своего наименованія на русскомъ языкѣ.

§ 6. Мѣстомъ пребыванія общества и его правленія служитъ Феннернскій приходъ, Перновскаго уѣзда, Лифляндской губерніи.

II. Составъ Общества.

§ 7. Членами общества могутъ быть, безъ различія пола, лица, проживающія въ Феннернскомъ и сосѣднихъ съ нимъ приходахъ, за исключеніемъ недостигшихъ совершеннолѣтія, воспитанниковъ учебныхъ заведеній, состоящихъ на дѣйствительной службѣ нижнихъ воинскихъ чиновъ и юнкеровъ и лицъ, подвергшихся ограниченію правъ по суду.

§ 8. Общество состоитъ изъ членовъ почетныхъ, дѣйствительныхъ и сотрудииковъ. Число членовъ неограничено.

III. Порядокъ избранія въ члены, ихъ права и обязанности.

§ 9. Въ почетные члены избираются въ годичномъ собраніи, закрытою баллотировкою, большинствомъ $\frac{2}{3}$ голосовъ наличныхъ членовъ, лица, пользующіяся извѣстностью на сельскохозяиственномъ поприщѣ или оказавшія обществу особыя услуги. Почетные члены освобождаются отъ обязательныхъ членскихъ взносовъ, пользуясь при этомъ всѣми правами дѣйствительныхъ членовъ.

§ 10. Въ дѣйствительные члены избираются, въ обыкновенныхъ собраніяхъ, простымъ большинствомъ голосовъ, лица, заявившія правленію общества о своемъ желаніи быть членами общества.

Дѣйствительными членами общества могутъ быть только тѣ лица, которыя сами занимаются сельскимъ хозяйствомъ.

Примѣчаніе. Лица, подписавшія проектъ настоящаго устава, считаются учредителями общества и поступаютъ въ число его дѣйствительныхъ членовъ безъ баллотировки.

§ 11. Въ члены-сотрудники могутъ быть избираемы, тѣмъ же порядкомъ, какъ и въ дѣйствительные члены, всѣ вообще лица, хотя бы и не занимающіяся сельскимъ хозяйствомъ, но интересующіяся имъ и заявившія Правленію о своемъ желаніи принадлежать къ составу общества.

§ 12. Избранные члены получаютъ отъ правленія общества билетъ за подписью предсѣдателя, съ приложеніемъ печати общества, и экземпляръ настоящаго устава на русскомъ языкѣ, съ эстонскимъ переводомъ.

§ 13. Дѣйствительные члены и члены-сотрудники дѣлаютъ ежегодно въ пользу общества взносы, размѣръ и срокъ уплаты коихъ опредѣляются на первомъ, по учрежденіи общества, собраніи. Членская плата вносится за цѣлый годъ, независимо отъ времени избранія въ члены общества.

Примѣчаніе. Годовые членскіе взносы могутъ быть замѣняемы единовременными, размѣръ коихъ опредѣляется на первомъ, по учрежденіи общества, собраніи.

§ 14. Членъ, не уплатившій въ теченіе установленнаго собраніемъ льготнаго срока причитающагося съ него взноса, считается выбывшимъ изъ общества, но можетъ вновь поступить въ общество безъ баллотировки, по внесеніи числящейся за нимъ недоимки.

§ 15. Всѣ члены общества имѣютъ право участвовать въ собраніяхъ общества: почетные и дѣйствительные съ правомъ рѣшающаго, а члены-сотрудники съ правомъ совѣщательнаго голоса,

обращаться при своихъ занятіяхъ по сельскому хозяйству къ обществу за его содѣйствіемъ, посѣщать бесплатно устраиваемыя имъ выставки и публичныя чтенія и пользоваться, на основаніи составленныхъ обществомъ правилъ, его бібліотекою, музеемъ и проч.

§ 16. Въ случаѣ признанной обществомъ необходимости исключить кого-либо изъ его членовъ, вопросъ этотъ рѣшается закрытою баллотировкою въ чрезвычайномъ собраніи, состоящемъ не менѣе, какъ изъ $\frac{2}{3}$ всего числа членовъ общества, и по приговору $\frac{2}{3}$ голосовъ наличныхъ въ собраніи членовъ.

IV. Управление Общества, должностныя лица, ихъ права и обязанности.

§ 17. Завѣдываніе дѣлами общества поручается Правленію, избираемому изъ среды почетныхъ и дѣйствительныхъ членовъ общества.

§ 18. Правленіе состоитъ изъ четырехъ лицъ, а именно : изъ предсѣдателя, товарища предсѣдателя, секретаря и казначея.

§ 19. Члены правленія избираются въ годичномъ собраніи, закрытою баллотировкою, простымъ большинствомъ голосовъ наличныхъ членовъ, на одинъ годъ. Лица, выбывающія изъ состава правленія, могутъ быть вновь избираемы, въ случаѣ ихъ на то согласія.

§ 20. Правленіе служитъ представителемъ общества во всѣхъ его сношеніяхъ, оно приводитъ въ исполненіе постановленія собраній общества, производитъ расходы, согласно смѣтамъ, утвержденнымъ собраніемъ, представляетъ послѣднему отчеты о всѣхъ своихъ дѣйствіяхъ по дѣламъ общества, а ко дню годичнаго собранія изготавляетъ, кромѣ того, подробный отчетъ о дѣятельности об-

щества въ отчетномъ году, о всѣхъ поступленіяхъ и расходахъ и о состояніи учрежденій и имущества общества, смѣту на слѣдующій годъ и предположенія свои о направленіи дѣятельности общества въ этомъ году. На обязанности правленія лежитъ также представленіе собранію общества на баллотировку лицъ, заявившихъ о желаніи поступить въ дѣйствительные члены и члены-сотрудники.

§ 21. Засѣданія правленія созываются председателемъ по мѣрѣ надобности и считаются состоявшимися, если въ нихъ присутствуетъ не менѣе 3-хъ членовъ, считая въ томъ числѣ председательствующаго.

§ 22. Дѣла въ правленіи рѣшаются открытымъ голосованіемъ, простымъ большинствомъ голосовъ, въ случаѣ равенства коихъ перевѣсъ даетъ голосъ председательствующаго.

§ 23. Председатель правленія, состоящій въ то же время председателемъ общества, наблюдаетъ за тѣмъ, чтобы дѣятельность какъ правленія, такъ и общества направлялась къ достиженію намѣченныхъ настоящимъ уставомъ задачъ.

§ 24. Председатель председательствуетъ въ засѣданіяхъ правленія и собраніяхъ общества, разсматриваетъ всѣ поступающія бумаги, подписываетъ всѣ исходящія отъ общества бумаги и слѣдитъ за точнымъ исполненіемъ устава и постановленій собраній.

§ 25. Товарищъ председателя, въ отсутствіи председателя, исполняетъ всѣ его обязанности.

§ 26. Секретарь общества ведетъ протоколы засѣданій правленія и собраній общества, составляетъ годовой отчетъ о дѣятельности общества, подготавливаетъ всѣ дѣла для рѣшенія въ засѣданіяхъ правленія и собраніяхъ общества, завѣдываетъ перепискою и скрѣпляетъ исходящія отъ общества бумаги.

§ 27. Казначей общества завѣдываетъ кассой и имуществомъ общества и ведетъ по нимъ книги по образцу, утвержденному собраніемъ, принимаетъ всѣ поступления въ общество, какъ денежные, такъ и вещами, и производитъ выдачи, согласно утвержденной собраніемъ смѣтѣ и постановленіямъ правленія.

V. Собранія Общества.

§ 28. Собранія общества бываютъ: обыкновенныя, годичныя и чрезвычайныя.

Примѣчаніе 1. По учрежденіи общества, учредителями онаго созывается первое собраніе, въ которомъ устанавливается, ближайшимъ образомъ, организація общества и, въ частности, размѣръ и срокъ уплаты членскихъ взносовъ и производятся выборы должностныхъ лицъ по обществу.

Постановленія перваго собранія по исчисленнымъ выше вопросамъ могутъ быть пересматриваемы лишь въ чрезвычайныхъ собраніяхъ общества.

Примѣчаніе 2. О времени, мѣстѣ и предметахъ занятой собраніи общества доводится, каждый разъ заблаговременно, до свѣдѣнія мѣстной полиціи, причемъ въ собраніяхъ могутъ быть обсуждаемы лишь вопросы, имѣющіе непосредственное отношеніе къ опредѣленной уставомъ дѣятельности общества и значащіяся въ объявленіи о собраніи, и притомъ только тѣ, о разсмотрѣніи коихъ доведено до свѣдѣнія подлежащаго полицейскаго начальства.

§ 29. Обыкновенныя собранія созываются по усмотрѣнію предсѣдателя или правленія, или по опредѣленію предшествующихъ собраній общества, но не менѣе одного раза въ каждые три мѣсяца. Они посвящаются обсужденію и разрѣшенію вопросовъ по предметамъ дѣятельности общества и выбору дѣйствительныхъ членовъ и членовъ-сотрудниковъ.

§ 30. Обыкновенное собраніе считается состоявшимся и рѣшенія его получаютъ законную

силу, если въ немъ присутствовало не менѣе $\frac{1}{2}$ всего числа членовъ общества.

§ 31. Всѣ дѣла въ собраніяхъ, кромѣ выборовъ почетныхъ членовъ (§ 9) и вопросовъ объ исключеніи кого-либо изъ числа членовъ (§ 16) и объ измѣненіи устава и закрытіи общества (§§ 40 и 41), рѣшаются простымъ большинствомъ голосовъ, при равенствѣ коихъ перевѣсъ даетъ голосъ председателяствующаго. Для дѣйствительности же постановленій по вопросамъ объ исключеніи кого-либо изъ общества и объ измѣненіи устава требуется большинство не менѣе $\frac{2}{3}$, а по вопросу о закрытіи общества— $\frac{3}{4}$ голосовъ присутствующихъ въ собраніи членовъ.

§ 32. Въ годичномъ собраніи читается отчетъ о дѣятельности общества за истекшій годъ, разсматривается составленная правленіемъ смѣта на наступившій годъ и производятся выборы должностныхъ лицъ и почетныхъ членовъ общества.

§ 33. Въ годичномъ собраніи избирается ревизіонная коммисія изъ 3-хъ членовъ, не занимающихъ должностей по обществу; для ревизіи отчета, кассы и имущества. Заключение ревизіонной коммисіи, вмѣстѣ съ объясненіями правленія, докладывается ближайшему собранію общества.

§ 34. Чрезвычайныя собранія созываются или по опредѣленію правленія общества, или по требованію ревизіонной коммисіи, или по заявленію не менѣе $\frac{1}{10}$ всего числа членовъ общества.

§ 35. Въ чрезвычайныхъ собраніяхъ разсматриваются дѣла, не терпяція отлагательства, и вопросы объ исключеніи кого-либо изъ числа членовъ и объ измѣненіи устава и закрытіи общества, а также могутъ быть дѣлаемы постановленія объ измѣненіи размѣра членскихъ взносовъ и подвергаемы пересмотру постановленія перваго, по учрежденіи общества, собранія и вообще утвержденныя

правила для внутренняго управленія дѣлами общества. Чрезвычайное собраніе считается состоявшимся, если въ немъ присутствовало не менѣе $\frac{2}{3}$ всего числа членовъ общества.

§ 36. Если собраніе не состоится за неприбытіемъ установленнаго числа членовъ, то лишь для рѣшенія вопросовъ, подлежащихъ разсмотрѣнію несостоявшагося собранія, созывается новое собраніе, постановленія котораго считаются дѣйствительными независимо отъ числа присутствовавшихъ въ немъ членовъ общества, о чемъ члены увѣдомляются особыми повѣстками или публикаціями, съ указаніемъ вопросовъ, подлежащихъ разрѣшенію собранія. Никакіе другіе вопросы въ этомъ вторичномъ собраніи не могутъ предлагаться на обсужденіе.

Примѣчаніе. Если въ такое вторичное чрезвычайное собраніе придетъ менѣе установленнаго предъидущимъ § числа членовъ, то рѣшенію означеннаго собранія не могутъ подлежать вопросы объ исключеніи кого либо изъ членовъ общества и о закрытіи послѣдняго.

§ 37. Члены общества, съ разрѣшенія предсѣдателя, вводятъ въ собраніе гостей, которые вносятъ при этомъ установленную собраніемъ плату. Предсѣдательствующимъ можетъ быть предоставлено гостямъ право совѣщательнаго голоса.

VI. Средства Общества.

§ 38. Средства общества состояются: а) изъ членскихъ взносов, б) изъ платы, взимаемой съ гостей за входъ на собранія общества, в) изъ доходовъ отъ устраиваемыхъ обществомъ выставокъ и отъ другихъ его хозяйственныхъ предпріятій и г) изъ случайныхъ поступленій.

§ 39. Средства общества употребляются на текущіе расходы общества и на осуществленіе указанныхъ въ настоящемъ уставѣ задачъ.

VII. Измѣненіе устава и закрытіе Общества.

§ 40. Въ случаѣ признанной обществомъ необходимости измѣненій въ его уставѣ, проектъ таковыхъ измѣненій представляется, черезъ Губернатора, на утвержденіе Министерства Земледѣлія и Государственныхъ Имуществъ.

§ 41. Въ случаѣ состоявшагося рѣшенія закрыть общество, послѣднее собраніе постановляетъ о томъ назначеніи, какое должны получить суммы и имущество общества по удовлетвореніи всѣхъ его обязательствъ. Постановление это приводится въ исполненіе не иначе, какъ съ разрѣшенія Министерства Земледѣлія и Государственныхъ Имуществъ.

§ 42. О состоявшемся закрытіи общества правленіе онаго доводитъ до свѣдѣнія Губернатора и Департамента Земледѣлія и публикуетъ въ Правительственномъ Вѣстникѣ и въ Лифляндскихъ Губернскихъ Вѣдомостяхъ.

Подлинное за надлежащими подписями.

Algukirja peale on Põllutöö ja Riigimaade Ministri herra oma käega kirjutanud: „Kinnitan“. A. Zermolow. 27 okt. 1895

Wändra Põllumeeste Seltsi põhjusfiri.

I. Seltsi eesmärk, abinõuud, tema õigused ja kohused.

§ 1. Wändra Põllumeeste Selts, mis Keiserliku Liivimaa Õkonomia seltsi abiselts on, võtab oma eesmärgiks kohalise rahva seas põllupidamist ja käsitööd edendada ja täiendada.

§ 2. Selle eesmärgi kättejaamijeks :

- a) kutsub selts oma liikmeid koosolekutele, kus küsimiste üle aru saab peetud, mis seltsi tööpiiri puutuvad;
- b) annab selts oma liikmetele nõuu, kudas kõige kasulikumalt põllumajanduse jaaduši ja käsitööšid ära müüa, misjugušid wiljasi ja muud taimesi kohaliku tingimiste järele kõige kasulikum oleks kasvatada ja harida;
- d) aitab selts paremaid wilja- ja taimede seemneid, põllutöö riistu ja loomi laiali laotada, wäljanäituste läbi ja jelle läbi, et nende muretsjemist fergitab ;

- e) laotab jelts põllutöölisi kirjandust laiali ja annab, kui võimalik, ka oma isearalise põllutöö ajakirja välja;
- g) ajutab jelts avalikuid läbirääkimisi põllutööliste küsimuste kohta;
- h) annab jelts põllupidamise asjus nende, kes seda teeninud, auuhindasi, kas raha, medalid, põllutöö riistu jne.;
- i) on jeltsil oma raamatukogu ja muuseum;
- k) avab jelts eeskujuliku õpeasutuse põllutöö edendamiseks.

L ä h e n d u s. Selts heidab kõige nüüdsete ja edespäi väljaantavate seaduste alla, mis näituste asutuste, avalikude kõne, eeskujuliku põllupidamise asutuse, kui ka põlluasjandusliku kirjanduse väljalaotamise kohta käivad. Seltsi raamatukogu läib nende ajutiste määruste alla, mis kõige kõrgemalt finnitatud on 5-mal jaanuaril 1884 avalikude raamatukogude ja lugemise tubade asutamise kohta. Seltsi poolt väljaantud medalide peal firi finnitatakse Riigi Põllutöö ja Kroonu Maade Ministeeriumi poolt.

§ 3. Seltsil on õigus, oma otstarbete kättejaamiseks liikumata varandust omandada, kauba kontrakti teha oma tööpiiri puutuvates asjades, üleüldiste seaduste põhjusel.

§ 4. Selts seisab Põllutöö ja Kroonu Maade Ministeeriumi Põllutöö Jaoskonna walitjuse all, kellele ta iga aasta 1-jets Märtsiks kohalise kubneri läbi oma aasta aruande, kahes eksemplaris, wenekeeles, jissejaadab. Selles aruandes peab, peale aruande jeltsi jelleaastajest tööst ja peale nende teatuste, mis jelts ise joowib ja tarwiliseks arwab ettepanna, weel olema: 1) kõikide jeltsiliigete ja walitjeliigete nimefiri; 2) teatused jeltsi kapitalidest ja nende summade wäljaannetest ja jissewõtetest; 3) teatused jeltsi juures awatud asutustest. Mastane wäljaminekute ja jissetulekute aruanne awaldatakse „Liivimaa kubermangu ajalehes“.

§ 5. Seltsil on pitsat oma nimekirjaga wenekeeles.

§ 6. Seltsi ajupaik ja walitjuse koht on Wändra kihelkond Pärnu maal, Liivi kubermangus.

II. Seltsi kokkusead.

§ 7. Seltsi liikmeteks wõivad jaada meeste- ja naeste-rahwad, kes Wändras ehk tema naabrusse kihelkondades elawad. Liigeteks ei tohi jaada wastuwõetud: alaealised, koolide õpilased, tegewas wäeteenistuses olewad liht soldatid ja junkrud, niisama ka need, kellele kohtu otsuste järele õigusi on kitsendatud.

§ 8. Selts on liigetest kokku pantud, kes pärisliige-tekse, auuliigeteke ja kaastööliseteke-liigeteke jagunevad.

III. Liikmete walimise korraft, liikmete õigustest ja kohustest.

§ 9. Auuliikmeteks walitakse aastakoosolekul, ajalal healeandmisel, $\frac{2}{3}$ healte enamusega kõigest koosolewatest liigetest, inimesed, kes põlluasjanduses üleüldiselt tuttawad, ehk kes seltsile iseäranis midagi abi ja toetust on annud. Auuliikmed ei maksja harilikku liikmemaksu, aga neil on siiski kõik täie liigete õigused.

§ 10. Pärise-liigeteke walitakse igal koosolekul inimesed, kes oma joowi, seltsi liikmeks hakata, eestseisusele on teatanud, lihtja häälteenamusega. Pärise-liigeteke wõiwad ainult niisugused inimesed olla, kes ise põllupidamist toimetawad.

T ä h e n d u s : Ihkub, kes selle põhjuskirjale alla on kirjutanud, arwatakse seltsi asutajateke ja nad jääwad pärise-liigeteke ilma walimata.

§ 11. Kaastööliseteke liigeteke wõiwad kõik inimesed walitud jaada, jellesama korra järele, kui pärise-liikmed walitakse, kui nad ka ise põllumehe ametit ei pea, kui aga jee neid huwitab ja nad seltsi walitsusele oma joowi on awaldanud, seltsiliikmeks astuda.

§ 12. Walitud liikmed jaawad seltsi eestseisuse käest liikmekaardi presidendi allkirjaga ja seltsi petsatiga ja üks eksemplar põhjuskirjast wenekeeles, eestikeelse ümberpanekuga.

§ 13. Pärise-liikmed ja kaastöölised-liikmed maksawad iga aasta seltsi kasuks liikmemaksu, mille juurus ja maksu

tähtaeg esimesel arendawal koosolekul määratakse. Liikmemaiks kirjutakse alati terve aasta pääle jisse, jellepeale vaatamata, mis terminil keegi liikmeks astus.

T ä h e n d u s. Aastased liikmemaksud võivad ka ühekorralisteks maksudeks muudetud saada, mille kõrgus esimesel arendawal koosolekul ära määratakse.

§ 14. Liige, kes jeltši koosoleku poolt seatud aastamaksu mitte tähtajaks ei ole välja maksnud, arvatakse jeltšist välja astunuks. Ta võib aga ilma walimata uuesti jisse astuda, kui ta võlgnewa maksu ära maksjab.

§ 15. Kõigil liigetel on õigus, jeltši koosolekuteest oja wõtta; auuliikmed ja pärisliikmed otjusstegewa healega, kaastöölijed liikmed ainult nõuuandwa healega; liikmetel on õigus oma põllutöö toimetustes jeltši käest nõuu ja kaastegewust paluda, ilma maksuta jeltši poolt ajutatud wäljanäitustel ja ettelugemistel käia, jeltši poolt seatud korra järele jeltši raamatukogu ja muuseumit tarwitada jne.

§ 16. Kui jeltš tunneb tarwilise olemat, mõnda oma liiget jeltšist wälja heita, siis peab see ühel äruforralisel koosolekul sündima jalajal healeandmisel, kus vähemast $\frac{2}{3}$ kõigest jeltšiliigetest koos on, ja nendest koosolejatest liigetest peawad $\frac{2}{3}$ oma healed wäljajaitmise poolt andma.

IV. Jeltši walitus, walituse liikmed, nende õigused ja kohused.

§ 17. Jeltši asjatoimetus antakse eestseisuse kätte, kes jeltši auuliikmete ja pärisliikmete seas walitakse.

§ 18. Eestseisus on neljast liikmest kokkupandud, ja nimelt: esimees, tema abi, kirjatoimetaja ja kassahoidja.

§ 19. Eestseisuse liikmed walitakse aastakoosolekul, jalajal healeandmisel, koosolewa liikmete lihtja healeenamusega ühe aasta peale. Jätkud, kes eestseisusest wälja astuwad, võiwad uuesti ametisse walitud saada, kui nad jellega rahul on.

§ 20. Eestseisus on igas asjas jeltši asemel, tema täidab jeltši koosolekute otjused, toimetab wäljaandmisi jeltši poolt finnitatud eelarwete järele, annab jeltši koosolekule kõigest oma tegewusest aru jeltši asjus, aga aastakoosolekuts walmistab ta weel peale selle täielise aruande kõigest jeltši tööst lõppenud aastast, kõigest wäljaannetest ja sissetulekutest, jeltši ajutuste ja waranduse seisukorrast, eelarwe järqmise aasta jaoks ja oma arwamised ja nõuu jeltši eesolewa aasta tegewuse sihi kohta. Eestseisuse kohus on ka, jeltšile walimise jaoks neid isikuid ettepanna, kes oma joowi on awaldanud, jeltši pärisliigeteks ehk kaastööliseks liigeteks hakata.

§ 21. Eestseisuse koosolekud kutjutakse esimehe poolt tarwituje järgi kokku ja arwatakse koosolek otjuswõimuliseks, kui vähemast kolm liiget koos on, nende jekka ka esimees ije arwatud.

§ 22. Eestseisuse asjad arutatakse awalikul balloteerimisel, lihtja häälte enamusega. Häälte ühejuuguise oleku korral, annab eesistniku hääle otjuse.

§ 23. Eestseisuse esimees, kes ühel hoobil ka jeltši esimees on, waatab selle järele, et niihästi eestseisuse kui ka jeltši tegewus praeguise põhjuskirja määruste järele käib.

§ 24. Esimees on eestseisuse ja jeltši koosolekutel juhatajaks, waatab kõik sissetulewad paberid läbi, kirjutab kõik jeltši poolt wäljaminewad kirjad alla ja walwab selle järele, et põhjuskiri ja koosolekute otjused täiesti täidetud jaawad.

§ 25. Esimehe abi täidab tema äraolekul kõiki esimehe kohuseid.

§ 26. Kirjatoimetaja kirjutab kõik eestseisuse ja jeltši koosolekute protokollid, seab jeltši tööst aastaaruande kokku, walmistab kõik asjad ette, mis jeltši ja eestseisuse koosolekutel otjuse alla tulewad, toimetab kirjawahetust ja finnitab kõik jeltši poolt wäljaminewad paberid oma allkirjaga.

§ 27. Kassahoidja walitseb jeltši kassat ja warandust ja peab nende üle raamatuid selle wormi järele, mis jeltši koosolek on määranud; wõtab kõik jeltšile tulewad rahad ja

asjad wastu ja toimetab wäljaandmisi jeltsi koosoleku ja walitjuse poolt finnitatud eelarwete ja otjuste järele.

V. Seltsi koosolekud.

§ 28. Seltsi koosolekud on: harilikud, aastakoosolekud ja aruforralised.

Tähendus 1. Seltsi finnitamise järele kutsutakse asutajate poolt esimene koosolek, kus kõige lühemal teel seltsi olu korraldakse, iseäranis aga aastamaksu kõrgus ja tähtaeg määratakse ja eestseisjuse liikmed walitakse.

Need esimese koosoleku otjused ülemal nimetatud küsimuste kohta wõiwad uuesti ainult ühel aruforralisel koosolekul läbiwaadatud saada.

Tähendus 2. Seltsi koosoleku aja, koha ja läbiräägitawa asjade üle antakse iga kord kohalise politseile aegjasti teada; sealjuures wõiwad koosolekutel üksnes need asjad arutamise alla tulla, mis põhjuskirja läbi määratud seltsi tegevusega otseteel kokku puutuwad, päewakorda kokkukutsumise juures oliwad üleswõetud ja milledest kohalise politseile oli teada antud.

§ 29. Harilikud koosolekud kutsutakse kas presidendi ehk eestseisjuse arwamisel ehk ka minewase seltsi koosoleku otjust mööda kokku, aga kõige wähemalt üks kord kolme kuu kohta. Nendes toimetakse ja otjustakse kõiki küsimusi seltsi tegevuse asjus ja walitakse pärisliikmeid ja kaastöölisi liikmeid.

§ 30. Harilikud koosolekud loetakse otjuswõimuliseks, kui nendes wähemalt pool osa kõigest liigetest koos on; siis on seltsi otjused seaduswõimulised.

§ 31. Kõik asjad koosolekutel, ilma auuliikmete walmata (§ 9) ja seltsi wäljaheitmise küsimujeta (§ 16), kui ka põhjuskirja muutmise ja seltsi lõpetamiseta (§§ 40 ja 41) otjustakse liht healte enamusega, kus juures siis presidendi heal otjust annab, kui healed pooleks langewad. Nende otjuste seadusejõuliseks jaamiseks, kus kedagit seltsi tatakse wälja heita, ehk seltsi põhjuskirja muuta, nõutakse $\frac{2}{3}$ healte enamust ja seltsi finnipanemise küsimuses $\frac{3}{4}$ healte enamust kõigist koosolekul olewatest liigetest.

§ 32. Aasta koosolekul loetakse möödaläinud aasta aruanne ette, waadatakse eestseisjuse poolest ette pandud eelarwe, tulewa aasta kohta, läbi ja toimetakse eestseisjuse liikmete ja auliikmete walimist.

§ 33. Aasta koosolekul walitakse rewisjoni komisjion kolmest jeltfi liikmest, kes mitte jeltfi ametites ei seisja, et jeltfi kasjat, warandust ja aastaaruannet rewideerida. Rewisjoni komisjioni otjused ühes eestseisjuse seletustega, pandakse tulewal jeltfi koosolekul jeltfile ette.

§ 34. Eraforralised koosolekud kutsutakse kas jeltfi eestseisjuse määramisel, ehk rewisjoni komisjioni nõudmise peale, ehk kui mitte wähem kui üks kümnendik jeltfi liikmetest jeda nõuawad.

§ 35. Eraforralistel koosolekutel waadatakse asjad läbi, mis wiiwitust ei kannata, niijama otjustakse ka jeda, kui tarwis on kedagit liiget jeltfist wälja heita, põhjuskirja muuta ehk jeltfi tezewust lõpetada. Ka wõib eraforralisel koosolekul liimemaksu juurust muuta ehk ülepea esimise arendawa koosoleku otjusid läbi waadata ja jeltfi sisemise elu finimitatud lorraldust muuta. Eraforralised koosolekud arwatakse otjusjõuulisteks, kui nendest kõige wähem $\frac{2}{3}$ kõigist jeltfi liikmetest oja wõtawad.

§ 36. Kui koosolek jellepärast otjusjõulijeks ei jaanud, et määratud liikmete arwu ei olnud kokku tulnud, siis kutsutakse nende küsimuste otjustamijeks, mis jellel otjusewõimetul koosolekul otjustamata jäiwad, uus koosolek kokku, mis jelle peale waatamata, kui palju liikmeid kokku tuleb, otjuswõimuline on; jellest koosolekust, kui ka seal otjustawatest asjadest antakse jeltfi liikmetele iseäraliste kutsetähtede ehk kuulutusie läbi teada. Teist küsimust ei tohi niisugusel teistkorda kutsutud koosolekul otjustamijeks ette panna.

Tähenäus: Kui niisugusel teistkorda kutsutud eraforralisel koosolekul eelnimetatud § tähendatud liimearwu kokku ei tule, ei tohi seal mitte wälj.heitmist jeltfist ega jeltfi lõpetamist ette wõetud saada.

§ 37. Liikmed wõiwad esimehe lubaga wõderaid ka koosolekutele tuua, kes siis jeltfi poolt määratud wõderaste

makju maksavad. Koosoleku juhataja võib külalistele koosolekul nõuandwa heale lubada.

VI. Seltsi warandusest.

§ 38. Seltsi warandus on kokkupandud: a) liikme-
maksudest, b) maksudest, mis koosolekutel wõerastelt wõe-
takse, d) sissetulekute, mis seltsi poolt toimepandud wälja-
näitused ehk muud majanduslised ettevõtted annawad ja
e) kogemata juhtuwatest sissetulekute.

§ 39. Seltsi warandust tarwitakse seltsi jookswate
rehnungite õiendamiseks ja nende ülesannete kättejaamiseks,
mis põhjuskiri ära määrab.

VII. Põhjuskirja muutmiseft ja seltsi lõpetamisest.

§ 40. Kui selts tunneb tarwis olewat, praegust põh-
juskirja muuta, siis pannakse soowitawad muudatused kub-
neri läbi Põllutöö ja Riigimaade Ministeriumile kinnita-
miseks ette.

§ 41. Kui seltsi äralõpetamine on otsuseks tehtud,
siis otjustab wiimane seltsi koosolek jelle üle, mis otstar-
beks seltsi raha ja warandus, mis kõigist seltsi wõlgade ja
rehnungidest üle jääb, peab saama. Seda otjust täidetakse
aga ainult Põllutöö ja Riigimaade Ministeriumi lubaga.

§ 42. Seltsi kinnipanemisest, kui see kindlaks saanud,
kuulutab seltsi walitus Riigiwalisjuse Teatajas, Liwimaa
kubermangu ajalehes, kui ta jellest enne on kubernerile ja
Põllutöö Saoskonnale teatanud.

Alguskirja all on tarwilised allkirjad.

maksu makstawad. Koosoleku juhataja võib külalistele koosolekul nõuuandwa heale lubada.

VI. Seltsi warandusest.

§ 38. Seltsi warandus on kokkupandud: a) liikme-
maksudest, b) maksudest, mis koosolekutel wõerastelt wõe-
takse, d) sissetulekute, mis seltsi poolt toimendatud wälja-
näitused ehk muud majanduslised ettevõtted annawad ja
e) kogemata juhtuwatest sissetulekute.

§ 39. Seltsi warandust tarwitakse seltsi jookswate
rehnungite õiendamiseks ja nende ülesannete kättejaamiseks,
mis põhjustiri ära määrab.

VII. Põhjuskirja muutmise ja seltsi lõpetamise.

§ 40. Kui seltis tunneb tarwis olevat, praegust põh-
juskirja muuta, siis pannakse soovitawad muudatused kuber-
neri läbi Põllutöö ja Riigimaade Ministeriumile kinnita-
miseks ette.

§ 41. Kui seltsi äralõpetamine on otjuseks tehtud,
siis otjustab wiimane seltsi koosolek selle üle, mis otstar-
beks seltsi raha ja warandus, mis kõigist seltsi wõlgade ja
rehnungidest üle jääb, peab saama. Seda otjust täidetakse
aga ainult Põllutöö ja Riigimaade Ministeriumi lubaga.

§ 42. Seltsi kinnipanemisest, kui see kindlaks saanud,
kuulutab seltsi walitus Riigivalitjuse Teatajas, Liwimaa
kubermangu ajalehes, kui ta sellest enne on kubernerile ja
Põllutöö Saoskonnale teatanud.

Alguskirja all on tarwilised allkirjad.

